

ՆՈՐԻՆ ՍՈՒՐԲ ՕԾՈՒԹԻՒՆ Տ. Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Ա ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ՏՐՈՒԱԾ ՓԱՐԻՋԻ "ՅԱՌԱՋ" ԹԵՐԹԻՆ

Իսկապես պատմական օրեր եղան Մեր այցելութեան օրերը ի Հռոմ, ի Վատիկան: Մեր երեք անձնական հանդիպումները Նորին Սրբութիւն Յովհաննէս-Պօղոս Բ Պապին սփանչելի առիթներ եղան անձամբ հաստատելու թէ որքան անկեղծօրէն և բարձրօրէն հայութիւնը ընդհանրապէս և Հայց. Առաքելական Եկեղեցին լայն և ջերմ տեղ ունին իր սրտին, իր միտքին և իր փորձառութեանը մէջ:

Մեր պաշտօնական հանդիպումին ընթացքին, ճառերու փոխանակումէն ետք միասնական յայտարարութիւն մը կատարեցինք եղբայրական գործակցութեան ուղին ճանչնալով որպէս ամենէն հարազատ և արդիւնաբեր ճանապարհ միասնական ջանքերով ծառայելու Քրիստոսին, քրիստոնէական Եկեղեցիին, ընդհանուր մարդկութեան և մեր հայ ժողովուրդին թէ՛ մեր հայրենիքին, անկախ Հայաստանի և թէ արտասահմանի մէջ:

26 տարիներ էին անցեր Մեր երջանկայիշատակ ճախորդին՝ Վազգէն Ա Կաթողիկոսի և Յովհաննէս-Պօղոս Բ Պապին ճախորդին՝ երջանկայիշատակ Պօղոս Զ Պապին հանդիպումէն ասդին: Աշխարհի կացութիւնը, Հռոմէական Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ վիճակը, յատկապէս Վատիկանի Բ ժողովէն ասդին, հայ ժողովուրդի և մեր Հայաստան աշխարհի դրութիւնը հիմնական և դրական փոփոխութիւններու էին ենթարկուած: Այսօր չենք հոն և չենք այնպէս ինչպէս էինք 1970-ին: Աստուածարանական խօսակցութիւններ տեղի ունեցած են անցնող երեք տասնամեակներու ընթացքին թէ՛ Հռոմէական Կաթողիկէ և թէ Բիւզանդական Օրթոտոքս Եկեղեցիներու հետ:

Քույրս ալ եկած ենք այն եզրակացութեան, որ Քրիստոսի անձին ըմբռնումին մէջ էական, հիմնական տեսակետով կը դաւանինք գՔրիստոս թէ կատարեալ Աստուած և թէ՛ կատարեալ մարդ, ոչ բաժանեալ, այլ միացեալ: Այս նոյն ըմբռնումն է ինչ որ ԺԲ. դարուն արտայայտուած է Ներսէս Շնորհալի Հայրապետին գրչով Յոյն Օրթոտոքս Եկեղեցւոյ (Բիւզանդիոն) հետ մշակուած աստուածարանական խօսակցութիւններու և եկեղեցական յարաբերութիւններու ընթացքին: Պատմականօրէն ժառանգուած հին տարակարծութիւնները, ընդհանրապէս բանաձևումներու (formulation-ի) հետ առնչուած տարբերութիւններ են, որոնք այսօր կորսնցուցած են իրենց այժմէականութիւնը:

Աշխարհի մէջ այսօր միջ-եկեղեցական համայնական աղօթքի, ուսումնասիրութեան և գործունէութեան շարժումը կը ծաւալի *էկիմենիֆ* շարժում անունին տակ: Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի (Conseil Mondial des Eglises) շրջանակներուն մէջ ալ Հայց. Առաքելական եկեղեցին նոյն գործակցութեան ոգիով կը մասնակցի ընդհանուր եկեղեցիներու կեանքին և միասնութեան ձգտող աշխատանքներուն:

Բնականօրէն դեռ չենք հասած այն ամբողջական հաշտութեան և միութեան, որ Քրիստոսով տրուած է բոլոր քրիստոնեաներուն: Դրական գործակցութեան, փոխադարձ սիրոյ և յարգանքի ճանապարհն է որ պիտի տանի մեզ բոլորս ցանկալի միութեան: Կան տակաւին տարակարծութիւններ գորս հրկիսութեան միջոցաւ պէտք է լուծենք յառաջիկային:

Մեր միասնական յայտարարութեան մէջ Սրբազան Պապին հետ մենք անդրադարձանք մեր հայ ժողովուրդին թէ՛ Հայաստանի Անկախ Հանրապետութեան, թէ՛ Արցախի և թէ՛ Սփիւռքի մէջ ապրող և այժմ վերանորոգութեան շարժումի մէջէն անցնող:

Յատուկ կերպով անդրադարձանք Հայց. եկեղեցւոյ պաշտօնական հիմնադրութեան 1700-ամեակի նշման, ո՛չ թէ սոսկ հայութեան ծիրին մէջ, այլ համաքրիստոնէական մակարդակի վրայ համաշխարհային տարողութեամբ:

Մեր այս այցելութեամբ զգացինք, և կը հաւատանք որ գործակցութեան առաւել յուսատու շրջան մը բացուեցաւ երկու եկեղեցիներու փոխարարբութեան պատմութեան մէջ, ինչ որ լուսաւոր հորիզոններ կրնայ բանալ և՛ պէ՛տք է բանայ մեր երկու եկեղեցիներու և ժողովուրդներու կեանքին մէջ:

